

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 10. hod. Expedicí se nachází v obchodnictví musikalí u „Beethovenu“ u Roberta Veita v Nových alejích č. 116. Kdo všechna čtyři čtvrtletí odebere, obdrží praemii.

DALIBOR.

Předplácí se: čtvrtl. 1 zl. půll. 2 zl., celor. 4 zl. rak. č. S poštou: čtvrtl. 1 zl. 15 kr., půll. 2 zl. 30 kr., celor. 4 zl. 60 kr. rak. čísla. Pro státy německé: půlletně 1 tol. 10 nov. gr., celoročně 2 tol. 20 nov. gr.

Hudební časopis s měsíční netovou přílohou a s roční praemií.

Odpovědný redaktor:

Emanuel Meliš.

1. srpna.

Nakladatel:

Robert Veit.

Slovo o českých národních písních.

Podává L. Zvonář.

(Pokračování.)

Česká národní píseň jest původní, a jeví ve své hlavní stránce zvláštní svůj ráz. Zde a tam se snad vyskytující nepatrné upomínky na cizé písně nejsou původnosti této na ujmu, an se dokázati nedá, že by pouhé napodobování byly. Upomínky takové nejsou nic jiného, než věčně se opakující pravda, že právě citěné a myšlené stejně aneb podobně se vyslovuje.

Čechům se dělala a dělá až do-posud předhůzka od cizích i domácích, že rádi cizí živly přijímají. Předchůzka tato má do sebe jen zdánlivou pravdu. Jest pravda, že k cizím náhledům rádi přisvědčují, do cizího se snadno vpravují, však ale jen tenkrát, když se to jejich povaze nepřičí. Co se té přičí, to se u nich nikdy nezakoření. Tato Čechům činěná předhůzka se může pod tou též výminkou i jiným národům činit. Neboť kde jest nějaký národ, který by nebyl cizí živly přijal? Francouz, Angličan nemá o nic více původaosti než Čech. Anglický spisovatel „Bulwer“ praví: „Nikdy nejsou dvě duše docela stejné; tudíž jest každý původní, kdo zřejmě a volnomyslně výsledky svých dojmů tak zase dá, že žádné otrocké napodobování na něj vplyvu nemělo.“ Totéž se dá říci o národech. V otrockém napodobování Čechové ještě nikdy postiženi nebyli. Co si cizího osvojili, osvojili si to tak, že to ráz původnosti nabylo. Nemůžem ovšem tajiti, že na českou píseň starý římský choral velký vplyv měl, avšak nesmíme tajiti, že římský choral nikde, ani vlast jeho nevyjímaje, tak blahodárného ovoce nepřinesl jako v Čechách. Později ukážeme, na kterých písních národních stopy římského choralu nalzáme. Příroda byla vždy, jest doposavad a bude ještě dlouho učitelkou lidu. Máme dost důkazů, že to, co mu od vzdělců vštípeno bylo, často zle bylo od něho vykládáno i užíváno, pro to že špatně rozumíno. Jsme přesvědčeni, že se lid při mnohém jednání pouze přírodou vésti dává. Potkáváme-li se již v životě obyčejném s touto okolností,

tím více to bude v umění tak přirozeném jako jest hudba. Víme, že národy to, co slovem vysloviti nemohou, zpěvem pronášejí; a jelikož hudba na podrobné výrazy chuda jest, nelze jinak, než že k vyjádření stejných citův, stejných aneb podobných melodických postupů použijou a tak si v melodiji mnohé podobno bude. V tuto věc hlouběji vniknouti jest nám pro tentokrát nemožno. Abychom ale prozatím něco podali, poukážeme jen na tu okolnost, že se k výrazu radosti intervallů odlehlejších v živém, jaksí rozvázalém, někdy i bujném rytmu; k výrazu žalu blízko ležících intervallů v klidném, nesmělém, jaksí spoutalém rytmu užívá. Melodije (v tom smyslu co postup od jednoho tónu k druhému také modulací), a rytmus jsou vůbec dva mocní činitele při písních národních. Nepotkáme-li se s právě vyřknutou okolností všude, musíme uvážiti, že radost i žal rozličných stupňův mají, a že zřídka tito dva citové ryze se nalzájí. Má každý jakýs příměsek ještě jiného citu, což na nápěv není bez vplyvn. V základu podrží svrchu vyřčená okolnost vždy svou platnost.

Porovnáme-li české národní písně s oněmi jiných národů, shledáme: 1) že česká kantilena není tak přísně vybroušena a uhlazena jako italská; 2) že rytmus české písně není tak pikantní a smyslný, jak jej miluje španělská; 3) že není melodije její tak jásající, všecku volnost dýšící jako švýcarská, ani tak 4) tandlerující jako tyrolská. Naproti tomu jest ale česká píseň v kantileně plynná, časem jasná, časem jakýms zvláštním předechem trudu obmyšlena, často humoristická, v rytmu určita, vykročilá, někdy i trochu nezbedna, vždy ale přirozena. Rozmanitost nalzáme v českých písních největší, nejen co do kantileny ale i co do rytmu. Od nápěvů, které by si s nápěvy původního obyvatele pralesův amerických tykati mohly, až do kantilen, které by i král melodijí, Italian, za své přijmouti mohl, od nejsprostšího až k nejvybranějšímu, někdy i podivínskému rytmu potkáváme se v českých písních. Čech v nápěvu vůbec výběrčlivý není. Spokojuje se často pouhým opaková-

ním tónu na rozličných stupních, a rozhrává se k skutečně melodickému zpěvu jen tenkrát, když mu jde, jak říkáme, do živého. Leží to docela v jeho povaze. Jak rozličné nepřijemnosti života pojímá, je si k srdci připouští a jak si je snesitelnějšími činit dovede, o tom svědčí dostatečně texty jeho národních písní. Že i z melodie někdy soudit lze, v jakém smyslu text rozumín býti má, musíme zvláště podotknouti. Neboť se potkáváme při mnohých písních s jakousi neshodou v slově. Mnohý zdánlivě veselý text má melodii mnohem smutnější, a mnohý zdánlivě smutný má melodii skoro veselou. Avšak dost prozatím. Kdo jest s to proniknouti srdce lidské a vysvětliti si rozličné jeho si počínání!

(Pakračování.)

O kostelní hudbě v Praze.

Podává F. L—ý.

(Pokračování.)

(Varhaník v chrámě u sv. Petra. — Hudba v chrámě Týnském.)

Již několikrát jsem poslouchal hraní varhan při mši žáků školy u sv. Petra, při nížto hraje třetí učitel této školy p. Mý. Nejlépe vylíčíme p. M. co varhaníka, povíme-li, s jakou vážnou postavou, maje starou partýsku podpaží, na kůr kráčí. Nevím nic jinak, než asi jako to dělával král varhaníků Šeb. Bach, toliko s tím rozdílem, že uslyšímeli první zvuky varhan t. j. starou, otřepanou a copařskou kadenz, — Bach zmizí — a tu počne pan Mý. předebru, kterážto před ním na pulpítě leží. Jestli pan Mý. předebru před ním ležící dříve přehraje, než jest duchovní hotov, nehne jím, ani do žádných jej nepřivede nesnáží. Počne pořádně znova. A ne snad žeby p. M. tutéž předebru jen přede mši hrál, hrajeť ji i před pozdvihováním i po mši sv., a ne snad že ji hraje jen letos, on ji probírá již několik roků, tak že ji už z paměti uměti může. Že p. M. ani té nejmenší známosti o modulaci nemá, dotvrzuje to, že když se na chvílku spustí svého vesla, t. j. staré partýsky, a několik akkordů z hlavy hrát počne, klesá, mdlý asi tak, jako když se ptáku křídélka přistříhnou, a tu vyvede jeden nesmysl za druhým. I při písni „Bože před tvou velebností“ se drží partýsky, neboť při každém fermatu má jistou mezihru, kterouž nezmění nikdy ani o chlup. Jen by mu bylo radíno, aby, když přijdou v mezihře čerstvější noty, dříve prst s klavesnice pustil, než následující notu vezme.

Dle jeho hry hychom soudili, že p. Mý. a p. Šimáček, jsou žáci p. Klimpla, varhaníka u sv. Petra.

Věru je žádoucí, aby se taci varhaníci přidrželi raděj varhan s klikou, nežli dělali varhanám s pedálem takouto hanbu v Praze.

Dne 22. t. m. slyšeli jsme hudbu v chrámu Páně Týnském, kdežto se provozovala zdařilá mše do J-dur od Václ. *Frimla*, řízením tamního ředitele kůru, věhlasného v oboru hudby chrámové, p. Václ. *Horáka*. Zajisté milo jesti poslechnouti hudbu, kde tak utěšeně s výše kůru zavznívá, jako v chrámu Týnském; vše jde velmi správně, každý hudebník dělá svému nástroji čest, zvláště foukači lesnic, p. *Cikánek*, p. *Ouvalský*, umí tak svými nástroji vládnouti, že nevyvodí neladného zvuku. Věru jsme tomu velmi povděční, že se p. *Horákovi* takového místa dostalo, jako jest chrám Týnský.

Varhany v zmíněném chrámu hrával z ochoty horlivý p. Christen obchodník v Praze, kterýž co praktický varhaník už dávno zde znám jest. A věru byl as p. *Horák* spokojen, že tohoto ochotníka vždy při ruce měl; neboť měl-liby tamní ustanovený varhaník p. *Čaboun* (otec) při hlavních službách hrát, jistě by tím hudba varhanní v Týně mnoho utrpěla; neboť p. *Čaboun* patří do nejnižší třídy pražských varhaníků. A že ono místo v tomto staroslavném chrámu p. *Čaboun* obdržel, jest příčina, jak jsme svrchu pravili — ty *osudné zásluhy*. Tento den seděl u varhan p. *Čaboun* (syn), jeuz odbyv s dobrým prospěchem školu varhanickou, dosti slušně na velkolepém nástroji hraje a též snahu po zdokonalení se na jevo dává. Konečně musíme podotknouti, že *dcera p. Horáka* sopránové solo ve mši Frimlově velmi pěkně přednesla.

(Pokračování.)

Z Odessy.

(Dokončení.)

(Hudba vojenská. — Privátní kapely a orchestry. — Koncerty a koncertisti. — Obchodnictví v musikaliích a nástrojích. — Privátní učitelové v Odesse a zvláště Čechové.)

Zmínila jsem se již z počátku o figuralní hudbě v chrámech katolických v Odesse i jejím okolí, neb město samé sousedí s 40 osadami Němcův, kteří nazvíce katolíci jsou a ve větších vesnicích své kostely vystaveny mají; zmínila jsem se i o špatné hře na varhany, kažení krásných choralův ruských, které se nazvíce v katolických chrámech provozují a o bídné souhře při instrumentálních mších, však nyní zbývá mně promluvití toliko o hudbě, která zde pro obveselení lidu zřízena jest. Sem přináleží předně *vojenská kapela* se svým kapelníkem *Buttlerem*, sestávající ze samých dobrých ruských hudebníkův a protož lidu Odesskému ten nejmiřejší sbor hudebnický. Šlechticové ruští vydržují sobě

své *privátní kapely*, které nazvíce z výtečných hudebníků sestávají, jenž ale na venkov neb zámek svého velitele poukázání jsou. V Odesse jest též zřízen jeden *menší orchestr* as toliko co velký sextett, hrává obyčejně v hostincích, zahradách a t. d., a to dosti dobře, takže obecnstvo nevyhání z divadla, jako pan kapelník opery Buffie a choristi se svým krásným hlasem a svou vkusnou toiletou! Jiných orchestrův v Odesse nestává. Kdoby se v určitém hodinu, když se koncert odbývá má, před některý koncertní sál postavil, uzří muohou equipaží, dámy neb pány přivážející, kteří vesměs v ten nejbohatší šat oblečení jsou. Dámy strojí se do koncertův v nejtenší a nejdraší šaty bálové, obohaceny jsouce skvostnými zlatými šperky, a páni jsou v černých šatech, bílých rukavičkách, zkrátka v nejkusnější toiletě. Koncertistu potkají při jeho nastávající slávě ty největší obtíže, neboť musí hosti do svého koncertu sám pozvat. U místodržitele započne, pak zve šlechtu, dále i měšťany neb bohaté statkáře v Odesse bydlící. Z koncertistů samých dlužno jmenovati sestry a bratry *Neurudovy*, kteří mimo mnoha jiných piecy pro housle, zvláště kvartetta pěkně přednášeli a bouřlivým potleskem častěji k opakování nuceni byli. Oni vyplňovali hlavně koncertní saisonu po dlouhý čas a vždy velice se líbili. Dále uspořádal zde koncert jakýs *Mulmann* Ludvík, též houslista, a přednášel zdařile komposice od Ernsta a Vieuxtempsa. Po něm koncertoval pianista *Feldau* z Pruska. Ten samý má čistou sběhlost, silný úhoz, cituplný přednes, nač Rusové nejvíce hledí, vůbec salonní hru. Hrál „Prádelní píseň“ od Litolfa, „Lucia-Fantasií“ od Thalberga pro dvě piana uspořádanou od Raviny, několik „Nocturen“ od oblíbeného Chopina, Mendelssohnovy „písňe beze slov“ a konečně „Polku“ od Wallace velmi pěkně a líbil se co salonní pianista. Pak koncertovali zde ještě dva pianisti a sice *Tedesko*, rozený z Čech a *Rubinstein*, mladší bratr slavného Rusa Rubinsteina. Oba se též líbili.

A nyní něco o *obchodnictví v musikáliích*, jichž zde tré jest. Jedno *Neugeborena*, druhé Vlacha *Zanottiho* a třetí svatu Rubinsteinovu, *Weinbergu*, náležející. Musikalie jsou zde velmi drahé, takže každý hudebník se již s nimi dříve zaopatří, nežli sem přijede. Mimo obchodnictví v hudebninách vedou též někteří obchod s nástroji hudebními, n. p. dům *Stifflův* prodává piana, pěkné sice ale drahé. Zanotti taktéž. Neugeboren vede obchod v rozličných hudebních nástrojích. U něj stojí krásné francouzské piano 600—1000 rublů. *Pleyl* prodává též piana za 360—400 rublů, však nejsou tak pěkné jako Neugeborena. *Erar & Boslo* chová ve svém skladě Vídeňská piana v levnější ceně, 300—400 rublů. Za půjčení piana platí se měsíčně

8 až 20 rublův. Z toho vidno, jak drahé jsou piana v Odesse, a jak dobrý výdělek to vynáší hotovitelům pian. — Konečně promluvíti musím o zdejších *privátních učitelích hudby* a zvláště o Čechách. Čechové jakožto národ hudbymilovný, národ to, kterýž hudbou a bojem v pradávnych časech nad nepřátely vítězil, zastoupeni jsou zde nejvíce mezi *privátními učiteli*, tak že zde polovička hudebníkův z Čech a polovička z ciziny vyučuje. Mezi Čechy náleží následující: *Tedesko*, dává *privátní hodiny* ve vyučování piana a bere platu 5 rublův za hodinu. *Skřivan*, bývalý žák školy varhanické v Praze, vyučuje pianu. Za hodinu dostává 3 ruble. Nejmenší plat za hodinu jest 1 neb 1½ ruble, plat to v Rusku velmi skrovný, jinde snad by byl dosti značný. Dále z Čechův jsou tam *Mayer*, *Kessler*, *Bílý*, sl. *Tápalova* nazvíce učitelé piana, zpěvu, neb některého nástroje hudebního. Z cizozemců jsou zde: Budeus, Roth, Heilig Ludvig, Kalvic z Livonie a Buttler, kapelník při vojště.

Těmito několika vyličením snažila jsem se naznačiti Vám hudební život Odessanů, avšak pakli dopis můj v té neb oné části nevyhověl, odpusťte to neobratnému péru.

Marie Pfohlová.

Slovo o plechových dechových nástrojích.

Podává J. B—ý.

(Pokračování.)

Nabyté přesvědčení, že foukač tažné posauhy trampotnou a dlouhou cestu konati musí, aby od jednoho tónu k druhému přišel, pohnulo již podotknuté znamenité znalce k tomu, že *posauhu s klapkami uvedli*; neboť u této leží tóny blízko u sebe, dá se jimi se silou *rychle a jistě* vládnouti a taký nástroj zacházeli se s ním s bezpracnou výhodou, vydává *tavivé, okrouhlené* a tedy liboznějící tóny. Nedá se v pravdě upříti, že v hudbě správné a přilehající spojení tónů co hlavní podmínka se považovati musí.

Užívá se za našich dnu železnic, dalekopisu, továrních a rolnických mašin, by se co nejrychleji cíle dosáhlo. Posauna s klapkami poskytuje též uznané výhody, kteréž u nás do života vstoupily. Že tažná posauna v naši vlasti nikdy oblíbeným plechovým nástrojem nebyla, slouží za důkaz tá okolnost, že se solo pro *posauhu* v Mozartově requiem až do roku 1827 vždy na *fagot* přednášelo. Nejposlednější roli hrála tažná posauna při *pohřbích*; avšak role ta vymizela už za našich časů docela ano i ve Vídni samé.

Zajisté si mnozí zpomenou, jak nesnesitelně tažná posauna při pohřbích na truchlící lid účinkovala. Této

okolnosti se též, nikoliv s nepravím, připisuje, že jindy tak časté pohřební průvody pro odporost tažné posauny nyní tak zřídka se odbývají a pakli se takové objednají, jsou doprovázeny nástroji plechovými nynějšího způsobu, jelikož i prostý člověk ano i dilettant hudby se vším právem tvrdí, že se hudební průvod truchlících nikoliv však mrtvých dotýká.

Přistoupíme-li k učiněným pokrokům u posauny, nemůžeme se ve svých státech na tomto nástroji žádnými vynikajícími umělci vykáhati. Z tuzemských virtuosů na posaunu dá se uvésti velebný pan P. Štola, jenž co kmet na začátku tohoto století ještě v Praze žil, co dilettant tažné posauny chvalně znám byl a dle výroku svých současníků tóny lesnici podobné na posaunu vyluzoval. Malé solo ve Vitáskově requiem bylo prý pro něho psáno; avšak sólo to má velmi malý objem tónu, co zatím posauně mnohem větší k službě stojí.

Z cizozemských umělců slyšeli jsme v Praze v letech 1827—1830 p. *Belke* z Berlína a pány Schmidu a jeho syna z Kasselu. Konečně pískal r. 1834, druhdy oblíbený pěvec *Pöck* v chrámě u sv. Víta při příležitosti úmrtí J. M. císaře Františka I. „*Tubamirum*“ v Mozartově requiem na tažnou posaunu, od kteréž doby veřejnost od téhož nástroje, vyjímajíc vždy zřídčeji užívané pohřební průvody, docela upustila, anto právě udané vzory žádného následování nedošly, co zatím posauny s klapkami, zvláště Eufonionu, všude se užívalo a od mnohých (mladíků i mužů) s chutí a s láskou nástroje tyto se pěstovaly. Ano, může se říci, že posauna s klapkami v každé téměř visce již zdomácněla.

Ostatně nedá se tažná posauna, pozoruje-li se ze stanoviska krásovědeckého poroučeti. Toho příčinou jest její forma a nejpapné zacházení s ní. Na důkaz toho stůj zde anekdota z tehdejších časů. Jistý rolník díval se na foukače posauny, jenž se přitom nesmírně namahal. Rolník maje za to, že foukač roury z nástroje vytáhnouti chce a vida, že to dovésti nemůže, přiskočil k němu a zvolal: „To by bylo přec u đasa, aby se to vytáhnouti nedalo!“ Načež se roury chopiv ji násilím vytáhl. Že velký smích u okolo stojících vypukl, nemusím dokládati a z takých a nápodobných případů znechutila se hudebníkům *tažná posauna*.

(Pokračování.)

Gluck a Mozart.

Dva obrazy ze života, podává *Karel Adámek*.

(Pokračování.)

„Uvyklostem pěvců dobře víte, jsem nelakodil, ba ani požadavky, které činili, jsem nevyplnil. Měl snad

Gluck putovati od zpěvačky k zpěvačce, od zpěváka k zpěvákovi, žebraje, snižujíc se, plazivě prose o smilování nad dítkem svého ducha? Pravda musí, příteli, sama sebou zvítěziti a doufám také, že zvítězí, neboť v hudbě své jsem šetřil a hledal pravdy. Nedávámť jednající osoby ani v středu slova na samozvučce se zastavovati, aby v dlouhých passážích rychlostí krásného hlasu se zaskvěly, aneb aby si mohly oddechnouti k provedení kadencí. Slovem snahou mou bylo, bych nepravdivost hudební, kteréž se zdravý smysl a rozum protiví, zničil; zdaž jsem ji zničil, osvědčí dnešní večer. Miluje-li obecenstvo Vídeňské pravdu, neprospějí úklady a úskoky Metastasia a Hasse, kteří jsou tak, jako jejich hudba, ničemní, a hudba má prorazí a najde oblíbeny; milujeli lež, tak mi nebude líto, že nemohu nazvati lháře svými příznivci. Nemyslete však, že se vzdám myšlenky své, neboť vnada pravdy je kouzlám mocným podobna. Stojím na dráze ku pravdě, započínám pravdou a pravdy dosáhnouti a rozšířiti musím. Toť cíl snah mých i mého života. *Necht zmizí temno, světlo musí býti i na obzoru hudebním, jako všude jinde!*“

„Mistře, velikou úlohu dáváte krátkému životu lidskému!“

„Nemyslete, že jest život lidský tak kratinký, činové ducha dodávají i jemu věčnosti pozemské. Přednosti hudby mé jsou a budou na mnoze uznány. Každá pravda jest jednodušší než lež, taktéž i hudba má jest jednodušší než hudba, k níž i já jsem se druhdy hřeše přiznával. Avšak hříchy ty našly odpočinek v krbu. A právě touto jednoduchostí doufám, že zvítězím. Hledal jsem vždy krásnou jednoduchost, snaže se veškeré nesnadnosti, ježto jasnosti na ujmu jsou, vymezovati. To byly a jsou, bohda i budou mé zásady, na nich se zakládá stavba má!“

„A na nich,“ doložil básník, „se bude zakládati stavba hudby doby nastávající, vy pak mistře budete povždy oslavován co zakládátel vznešené budovy této, anaž právě svou jednoduchostí obdivování vzbuzovati bude. Tak jako starobylé stavby jednoduchostí svou obdiv nevysvětlitelný v nás vzbuzují, takové kouzlo přístí a proudí i v hudbě vaší a věčně bude poutati a okouzlovati.“

„Budeli mi dopráno, zaraziti první základy vznešeného nového chrámu božské hudby, pak i vy, příteli, sdělíte vavřín můj, neboť vzájemnost naše sloučila nás plody duchu našich. Jediný vavřín může ověncit nás. Můj pád, může-li pravda klesnouti, bude i pádem vaším,“ pravil zaniceně Gluck.

Přisedna ku klavíru, započal hráti ouverturu k „*Orfeu*.“

V zanícení poslouchal Calzabigi přednes slavného mistra, jehož velikost již příroda na vysokém jeho čele a v ohnivém oku i ve vznešených tazích jeho obličej vyznačila.

„Mistře, vaše hudba zvítězí!“ zvolal Calzabigi, když Gluck od klavíru vstával.

„Zvítězili,“ odvětil Gluck, zvítězíte Vy, neboť hudba má jest služebnou družkou Vaší básně!“

(Pokračování.)

FEUILLETON.

Z Prahy.

Novoměstské divadlo. Repertoire naší opery se v posledním čase značně zlepšil, čehož příčinou jsou zpěváci, kteří zde pohostinsky v rozličných operách vystupují. Mezi nejpřednější náleží pan Wachtel od dvorního divadla v Kasselu. Po něm vystoupil výtečný tenorista Vovorský, dvorní zpěvák pruský, v „Oberonu“ a líbil se, však to jest co litovati, že jen v této operě pohostinsky zpíval, načež náhle odejel. Častěji zpívá nyní Krén od divadla z Darmstatu; a sice líbil se v operách „Nápoj lásky“ od Donizettiho, „Cár a tesař“ od Lortzinga a v Nikolaiových „Ženách Windsorských. Dne 28ho lipna dávala se opět Meyerbeerova „Dinora“, v níž zpívala sl. Schubertova od divadla z Hamburku. Táž zpěvačka má slabý sice hlas, však dosti velkou sběhlou a uhlazenou ač ne přirozenou hru. Vděčné obecenstvo vyvolalo ji po velké arii v II. jednání několikrát. Návštěva byla velmi četná.

Bžk.

— Zasloužilý skladatel pan Zik. Kolečovský, jenž si co ředitel Žofínské akademie a co ředitel kůru velkých zásluh o zdejší hudební poměry dobyl, obdržel od vysokého c. k. místodržitelství dovolení ku zřízení ústavu pro nižší a vyšší zpěv, jenž chovancům zpěvu se věnujícím tím více vjtán bude, anto ústav paně Skroupův bezpochyby přestane. Bližší oznámení tohoto ústavu podáme svým časem.

— (V. G.) Zkoušky chovanců pianních ústavů. (Ústav p. Hodyce. — P. Wiedemanna.) Dne 25. lipna provedli chovanci paně Hodycova ústavu, pod vrchním dozorstvím p. A. Dreyschoka stojícího sice těžkou ale čestnou úlohu, podavše u přítomnosti slavného mistra a posuzovatele důkazu svých posavadních hudebních studií. Pozorovali jsme mezi chovanci mnohé krásné hudební talenty mužského i ženského pohlaví, kteréž co do technické části i co do duševního pojmání náležitě pokročily. Mnozí ze žáků jsouce ještě v útlém mládí přednesli po krátkém času svého učení (po 10:6 měsících) kousky pro piano správně, taktupevně a výrazně. Povážíme-li, co se dítě v krátkém čase nejprv učiti musí n. př. notám, taktu, prstokladu, škálám atd., jest se co diviti, že chovanci vše to překonavše, přiměřené kusy pro piano hrají. Zde vše spočívá na pedagogickém vzdělání učitele; musí znát individualnost a schopnost žáka, musí svou metodu tak zříditi, aby se jí pokroky žáka urychlily a dlužno mu vystríciti se všecko, co by pokrokům vadilo;

neboť nelze užívati jedné a též metody u všech dětí. Pováživý a rozumný učitel řídí se při rozličných schopnostech žáků rozličnými návody a takový učitel a spolu ředitel je p. Hodyce, žák to slavného mistra V. Tomáška, jenž všemožně se snaží, aby požadavkům rodičů úplna vyhověl, začež hojného účastenství zasluhuje.

— V pátek dne 27. lip. odbýval p. Ant. Wiedemanna v místnostech hudebního ústavu se svými chovanci celoroční zkoušku s velmi příznivým výsledkem. S radostí pozorujeme, že ústav tento pod velkou konkurencí neklesá, anobř od roku k roku vždy více se zmahá, což zřejmým důkazem jest, že návod pana ředitele při vyučování hudbě dobrý býti musí. Slyšeli jsme při letošní zkoušce mimo ryze klassické kusy, jako: Sonatu od Mozarta pro piano a housle; Trio od Beethovena pro piano, housle a cello; ouverturu k operě „Únos ze serailu“ od Mozarta pro dvě piana; — také výborné skladby českých skladatelů, jako: kus pro housle od P. Jansy; Píseň beze slov od M. Mildnera (příloha k Daliboru); Koncertino pro housle od Fr. Pecháčka; Divertissement pro housle od J. V. Kalivody a m. j. Všichni žáci provedli své úlohy neúhonně a slušně. Značnou technikou a cituplným přednesem svých kusů, vyznamenali se však jmenovitě: pianistka sl. J. Mühlwenzlova; cellisti: J. Kiehaupt, L. Hock a A. Seelig; houslisti: V. Cassinelli, J. Harrer a Fr. Bráva, z nichž poslední po 10. měsíčním vyučování tak daleko již pokročil, že Kalivodovo divertissement s podivuhodnou jistotou a správností přednesl.

(Pokračování.)

— V pondělí dne 6. srpna 1860 bude se odbývat v děkanském chrámu Páně v Strakonících v 9 hodin truchlomše za slavného básníka Frant. Lad. Čelakovského, jižto jak doslýcháme, horliví tamější studenti uspořádali.

— Slečna Ch. z Tiefensee zpívala před nedávnem při velkém dvorním koncertě v Londýně v paláci Buckinghamském a pak v saloně c. k. rakouského vyslance, hraběte Apponyiho, a došla výtečným přednesem italských a německých arií velké pochvaly.

— Čekatelům české i německé školy, kteří nejlepší pokroky a největší pilnost na varhanické škole osvědčili, dostalo se odměny, kterouž v. p. J. Šrutek, konsistoriální sekretář v Hradci Králové, k tomuto šlechtnému účelu věnoval. Celá odměna sestávající z 20 zl. r. č. rozdělena byla ve čtyry díly, takže následující čekatelové 5 zl. r. č. podělení byli. Z české hlavní školy I. roku obdržel praemii Šyalek V. z Krupími, jmenováni byli Havlátko V. a S. Paleček. Z II. roku č. hlavní školy dostalo se odměny F. Rohlíkovi, mezi pilné vřadění jsou V. Švácha

z Kněžoves, F. Drbohlav z Libuně a M. Bauš ze Stodůlek. Mezi kandidáty německé školy a 1. roku poctěn byl 5 zl. J. Lorenz, jmenováni byli L. Modec a J. Herel. Z II. roku obdržel praemii J. Chochol, ctěni byli J. Bartovský a A. Bittner. Doufáme, že tímto šlechtným úmyslem v p. J. Šrůtka, kterýž každý rok odměnou touto pilné čekately poctiti sobě umínil, ještě větší horlivost pro hudbu v dotčených zákův se vzbudí a oni snad tenkrát nehlídou, jak vážená a spolu důležitá jest theorie a hra na varhany pro učitele na venkově.

— Pan J. A. Böhme, ředitel vojenské hudby z Drážďan, koncertoval v pondělí dne 30. lipna v novoměstském divadle na tažnou posaunu a osvědčil na tomto nástroji pěkný přednes, velkou zvučnost a v skutku okouzující tón. Avšak posauna tato nebyla žádná bassová posauna; nýbrž tenorová, a tón její vzbudil jen v nešeném zpěvu krásného účinku. I musíme opět při svém mínění zůstat, že se tažná posauna, navzdor svému krásnému tónu pro operní skladby novějších skladatelů nehodí; neboť při passážích a kolloraturách musí daleko ustoupiti posauně s klapkami, na kteréž v ohledu tónů bez značných těžkostí a namahání trubače, se dotčené ozdoby čistěji, správněji a dokonaleji vyvésti dají. Ostatně máme za to, že by se tón posauny s klapkami, kdyby se jí užší výměr (Mensur) propůjčil, vyrovnal tónu tažné posauny. Pan Böhme hrál na tažnou posaunu své variace a hymnu ze „Stradelly“ velmi slušně a byl za své namahání několikrát volán.

— Pan Grosz, prof. fagotu na zdejším konservatoriu stal se, jak se dovídáme, adjunktem ředitele konservatoria u jednoty k zvelebení hudebního umění v Čechách.

— Mezi kandidaty, kteří se o učitelské místo ve varhanické škole, po p. L. Zvonari uprázdněné, ucházejí, nachází se též výtečný varhaník pan Alojs Hnilička z Ousti, jenž schopen jest tak důležité místo zastávati. Bylo by žádoucí, aby se tento obratný a nadaný skladatel pro varhanickou školu získal.

— Pan Jan Nep. Škroup, kapelník dómu u sv. Víta, dosáhl za svou skladbu, německou to operetku „Der Liebesring“, jižto se o cenu Mannheimskou hudební společnosti vypsanou ucházel, od soudců chvalné zmínky! Bylo by nám v skutku milejší, kdyby býval p. kapelník Jan Nep. Škroup raději nějakou přiměřenou mši pro náš lid, než takové operní dílo sepsal. Pan J. N. Škroup neví až dosud, že nosí dříví do německých Iesů — bez všeho účele.

— Hudební literatura. Činný nakladatel p. Rob. Veit, vydal právě duetto „Dar nejněžnější“ pro soprán a alt; neb tenor a bass od Frant. Pivody (op. 37). Duetto toto vyniká ušlechtilým nápěvem, ryze českým duchem a nemine se při dobrém provedení krásného výsledku. Cena 40 kr. nov. U téhož nakladatele vyšly dvě slavnostní předehry pro varhany od horlivého Jos. Leop. Förstera panu Leop. Zvonari věnované. Jelikož takých předeher od českých skladatelů málo stává, poručujeme obecnstvu co nejvíceji skladbu tuto a to tím více, anto jmeno komponisty, jenž „katolickým varhaníkem“ čestného jmena si dobyl, za zdarilost těch skladeb nám ručí.

Z Čáslavi. (Svěcení pomníku. — Hudba kostelní.) Dne 12. lipna měl býti posvěcen pomník padlých českých vojinů u Solferina, že ale povětrnost tomu zabránila, bylo jen slavné requiem v chrámu páně sv. Petra a Pavla odbýváno, kdež se jak cis. k. důstojenstva, úřednictvo i městská rada hojně shrsmážděla. Co se provedení týče, bylo tak dobré — že se už mnohá leta na nic podobného nepamatujeme a to tím pádem, poněvadž zde zřídka kdys requiem se odbývá, anto lid raději, coby requiem stálo, na tiché mše svaté věnuje. Za tou příčinou si dá p. ředitel chůru na ostatní hudbě chrámové málo záležeti, an se jak jemu tak i hudebníkům velmi skromné mzdy za to dostane a pročež se docela chladně aneb špatně nedělní hudba chrámová odbývá. Kde to vadí, může si každý pomyslit (závist a nepřízeň od —). V neděli dne 15. lipna konalo se slavně zasvěcení pomníku. Z chrámu Páně sv. Petra a Pavla šel průvod, jež městská kapela se smutečným pochodem slavně k pomníku doprovázela, kdež se po držené řeči veledůstojného p. děkana salve v chrámu sv. Alžběty odbývala. Že ale v tomto chrámu Páně varhany ještě špatněji jdou, zúčastnila se proto bassa místo varhan, a tu jsme se patrně přesvědčili, že kde je chor zpěvácký a hudebnický zastoupen, varhan právě zapotřebí není, a to tím více, když dobrý kontrabassista nástrojem zacházeti umí. Sopranistce dalo by se vytknouti, že špatně ve výšce intonuje, bezpochyby proto, že málo neb docela žádných škál nezpívá a že její orgán vystřebřen není. Doufejme, snad se vše polepší! Avšak pro všechno to máme za to, že se v naši staré Čáslavi též pěkná hudba chrámová provozovati může, jen že chybí dobrá vůle těch, kteří by se o to zastati měli. Doufejme, že se to snad vše docíliti dá a že naše město čím dále, tím více s duchem času ku předu kráčet bude.

(J. N.) **Z Jičína.** (Hudební kapela trestanců v Kartouzích.) Činný pan P. B. Bubla, kooperator v trestnici v Kartouzích, zasadil se se vší horlivostí o zřízení hudební kapely, z trestanců sestávající. Ačkoliv jen velmi málo věznův v hudbě se znalo, a on z počátku jak snadno pochopitelno s nemalými obtížemi zápasiti musel a posud zápasí, podařilo se mu přece v dosti krátkém čase vyučiti 35 věznův tak v hudbě a některé i ve zpěvu, že se mohla při velikých službách Božích provozovati hudba instrumentální. Tato kapela vedením výš jmenovaného p. kooperatora uspořádala včerejšího dne paní přenstavené ústavu, Magdaleně Hohlfeldové, hudební zastaveničko, při němž se jedenácte mezi jinými: korunovaci pochod z Mayerbeerovy zpěvohry „Prorok;“ ouvertura k Mozartovu „Don Juan;“ Jelenovo „K slávě otce vlasti“ s podloženým textem příležitostním a „Die Kapelle“ od Kreutzera do Fis-moll se slušným výsledkem provozovaly. Mimoходом budiž řečeno, že jen taci věznové v hudebních cvičeních podílu bráti mohou, jichžto chování v disciplinárním ohledu je bezúhonné.

(L.) **Z Hudlic.** (Jungmannova slavnost.) (Dokonč.) Okolo 11. hodiny odebralo se skoro veškeré shromážděné obecnstvo do tamního kostelíku k službám božím. Provozovala se mše od Diabelliho a byvsí od pp. učitelů z okolí a tam právě přítomných pp. studentův slušně provedena, vyhověla docela tamním požadavkům. Obzvláště pak vyznamenal se p. Greif se svým zvučným tenorem a poutal přednesem své solové partie, kterouž

primavista zpíval, sluch obecnstva. Po službách božích navrátil se průvod z kostela opět k skromné chýži a zpěváci Hořovičtí zapěli čtvero zpěv: „Vyslyš nás Hospodine!“ od Jelena. Mezi tím byla na průčeli domku připevněna tabulka pozlacenými písmenami v bílém poli: „Zde se narodil Jozef Jungmann.“ Po ukončeném čtvero zpěvu vstoupil na vpravo chýže zřízenou a zelenými letorostmi okrášlenou tribunu důstojný kaplan Nižborský p. Jos. Váňa. Mluvil k shromážděnému obecnstvu srdečnými slovy, o významu slavnosti a o působení J. Jungmanna, sděluje v krátkce životopis jeho a upozornil vesničany na to, že s chloubou se vyslovuje víska, v nížto se narodil muž tak slavný, korifeus svého času, kterýž sobě nesmrtelných zásluh o veškerý národ český získal. Posléze navrhol, by se domek ten zakoupil (žádá se 1600 zl. r. č.) a v něm se zřídil ústav pro malé děti, buď nemocnice neb 4. třída hudlické školy. Řeč svou končil voláním: „Sláva Jungmannovi!“ což se hlučně opětovalo. Napotom vstoupil na tribunu mladistvý p. Karel Petr Kheil, rodilý Pražan, spolupracovník Dalibora, přednášel s hlubokým a vřelým citem a vážně pěknou báseň od p. F. J. Jezberý, kteráž se mezi shromážděné obecnstvo rozdávala. Obzvláště pak vzbudil senzací následujícími nadšeným duchem přednesenými slovy:

„Tam všude řeč Slovanův, kde se zpívá,

Vděčně budou provolávatí Tobě:

Jungmanne! Sláva!!“

kteřáž hlučným a častým voláním „sláva!“ s jásotem přijata byla. Pak následovaly čtvero zpěvy: „Tys dobrý Pán“ od Vorla a rázný sbor: „Vše jen ku chvále vlasti a krále“ od Jelena, kteréž cituplně předneseny byvše, hlavní děj slavnostní ukončily. Napotom odebralo se obecnstvo dílem do světnice Jungmannova domku, by v památní knihu se zapsalo, dílem jinam, by svou zábavu našlo, dílem do vedlejší zahrady, kdež při zpěvu českých národních písní a sborů ve spolek milojemně se bavivši a veselivši až ku klidnému večeru setrvalo. Konečně budiž ještě horlivým pánům Štěpánkovi (Moravan, vychovatel v Jáchymově) a Nittingrovi, co uspořadatelům slavnosti, p. Bartelmusovi, majiteli hutí a slévárny, za bezplatné ulití památní tabulky, p. Macháčkovi, fabrikantu, za propůjčení sošky slavného muže českého, pp. bratrům Marešům ze Svaté, a pak pp. Paterovi a Schefflovi, a vůbec všem, kteří k slavnosti, sice jednoduché ale zajisté dojemné slovem a skutkem přispěli, nejvřelejší dík vzdán!

(—1—) **Z Minic.** (Veitova mše.) Přičiněním horlivého podučitele pana Havelky dostalo se nám překrásné duševní lahůdky tím, že jsme uslyšeli výbornou a hluboce promyšlenou mši od našeho W. H. Veita, kteráž zde nesmírného účinku zbudila. Pan Havelka vzal si všemožnou práci i píli, aby toto velkolepé dílo s hudebníky a zpěváky dobře nastudoval a skutečně se mu to v úplné míře podařilo. Avšak ne menší zásluhu o provedení mše má pan Pavlis, ředitel hudební vojenské školy v Praze, jenž schvalně se žáky svými sem přijel a mši tuto řídil. Učinný pan Pavlis osvědčil, že s taktovkou nejen při vojenských koncertech, alebrž i na kůru výborně zacházeti umí a děkujeme mu z plného srdce, že s takou ocbotností tak nesnadnou úlohu na sebe převzal. Co se provedení dotýče, bylo na zdejší síly,

velmi správné a zdařilé; zvláště vyznačil se pan L. přednesem bassového solu v Graduale, a p. A—m přednesem tenorového solu v „Offertorium.“ Oba zpívali výrazně a cituplně. Kéž by se nám často takých mší dostalo.

(J. K.) **Z Nového Strašecí.** (Hudba kostelní.) V neděli dne 17. lipna byla provozována v chrámu Páně mše od Schnabla do As. Ponejprv ve třech letech sešli se hudebníci ku zkoušce na toto jednoduché ale mistrné dílo. Nechci o provedení obsírně mluvit, jen tolik, že v dílech pohyblivějšího tempa zdařile byla provedena, za to se však choulostivé stránky zdouhavějších temp v „Kyrie,“ „Sanctus“ a „Agnus“ jednou zkouškou nedaly přemoci, an nezbývalo času, aby se oddily ty vícekrát byly opakovaly. Budiž! i tím učiněn krok ku zvelebení hudby chrámové u nás!

(XY) **Z Pardubic.** (Zpěvácký spolek.) (Dokonč.) Na ten způsob uplynul krásný večer, a každý opustil uspokojen vkusně ozdobený „Odeonsal“ na Veselce. Na vzdor špatnému počasí zavítali hosté ze Chrudimě a z města Sezemic. Známý pěvec p. Klimeš ze Chrudimě přednášel pak v hudebním společném kruhu několik národních písní a sice tak pěkně, že od celé společnosti hojně pochvaly došel. Pardubičtí zpěváci pěli za přítomnosti cizích hostů více mužských čtvero zpěvů zdařile. K poznamenání jest zahodno, že zdejší plukovník Baron z Baseli c. k. kapelu zdarma povolil, p. Skřivan sál zdarma přepustil, p. Kašpar své piano ochotně ke koncertu propůjčil. Vybralo se 110 zl. r. č., čistý výnos 90 zl. r. č. se věnoval „Chudým dětkám naší školy.“ Díky srdečné za každé i malé přispění k tomuto dobrodinému účeli! — Slova „zpěvácký zbor“ u nás se brzy ve „zpěvácký spolek“ promění, neb do dneška jest již na listině u horlivého p. Jandy 38 vlastnoručně podepsaných, kteří ku spolku milerádi přistoupí. Dle podpisů budou c. k. úředníci, měšťané a jejich synové, několik soukromých osob a skoro všickni pp. učitelové zdejší hlavní a reální školy zpěvácký spolek tvořit. Zase o krok dále!

(XY.) **Z Pardubic.** (Divadlo. — Koncert. — Pouť.) Prázniny se blíží a s nimi kyne ta výhoda i pro město Pardubice, že švarná mládež studentská náš společenský ruch zase jako obyčejně se svým duševním působením více než-li jindy oživne. Študentstvo zdejší chce tyto prázniny v kusném „Odeonu“ několik divadelních kusů od našeho Tyla provésti. Zdejší rodák pan Alois Vostřebal, Pražský konservatorista z 5. roku, hodlá tady 18. srpna, na den narozenin J. M. našeho císaře a krále, zvláštní velký koncert uspořádat, při kterémž on sám 2 koncertní piecy na bassu od prof. Hraběte a Aberta hrát bude. Mimo dvě ouvertury k operám „Francouzové v Nizze“ od B. Kittla a k „Anně Landskronské“ od J. Aberta má ještě jeden výtečný houslista G. Deutsch a pianista F. Schwarz z Prahy k nám zavítat. Program by byl snadno pak sestaven, a jistě dostalo by se nám nevšedního požitku. V blízkém městě v Bohdanči byla dne 22. lipna na den Maří Majd. krásná mše od Reiszgra do Es-dnr s dvěma solovými přílohami provozována. Anto mše dost silně obsazena byla, hrála se bez varhan, což tím více podotknouti slušno,

jelikož někde varhaník s plným fortem hudbu doprovází, nástroje kostelní předčí a tak z celé mše ni hlavy ni paty poznati nelze. Provedení všech dílů mše bylo dobré, začez y. Rosůlkovi, tamnímu učiteli všechna čest náleží. Zavedl nedávno zde zpěvácký spolek, který účinkujících členů asi 20 čítá. Při prohlížení a pobytí e. k. zemského školního rady p. dra. Jana Čermáka v Bohdanci uspořádal zpěv. spolek večerní zastaveničko, při němž se nejvíce první tenorista a první bassista vyznačili. U p. purkmistra Pešky byl zpěvácký sbor z Pardubic na pouť pozván, a u přítomnosti více vážených a vznešených hostů zpívaly se vesměs české čtvero zpěvy od Vašáka, Horáka, Veita, Jelena a t. d., pak vícero národních písní s průvodem piana. Kdo u lidumilého a vůbec milovaného měšťanosty tento den pobyl, musí zajisté doložit, že v jeho životě málo takových utěšených hodin byl ztrávil. Slušno jest uznati, že p. purkmistr Peška a p. farář z Kunětic, P. Svoboda, k největším přátelům zpěv. sboru Pardubického náleží, co zřejmě při výletu na Kunětickou Horu osvědčili.

Z Příbrami. (Hudebníci ze Sedlce.) Co naši dědinu nad jiné krajiny vyznačuje, jest v okolí místo poutnické, veleznámá „Svatá Hora,“ a od nás dosud nižádné zprávy, týkající se hudby, do tohoto časopisu podány nebyly. Čím to? Ano, pouze naší pohodlností. Nechci v dopisu tomto slov šířit o pěstování hudby v místě našem, jediné nestrannou zprávu laskavému čtenářstvu podati, který zbor hudebníkův, doprovázející zbožná procesí do posvátného místa matky Boží, nejvýtečněji svému úkolu dostal. Bylo zde mnoho zborů i 18 hudebníků čítajících. Avšak pravím, mezi všemi byli jediné: „hudebníci ze Sedlce“ ty nejvýtečnější. Divno vám to bude, pravím-li „ze Sedlce hudebníci,“ ano ti samí, co o nich jsem se v Daliboru dočetl. Myslel jsem, že ona chvála, již jsem o nich četl, jest přemrštěna. Nikoli, před celým světem hudebním volám: „Rádní to jonáci, mohouci se vyrdnat hudebníkům čtenějších měst naší vlasti! Ráznost, lepost, bodrost a správnost jsou hlavní přednosti jejich. Že o pěstování dobré hudby pečují, svědčí též to, že vesměs všichni dle nejnovějšího způsobu hudební nástroje mají. Nůže pane dopisovateli v Táboře, zda-li pak klesla hudba v okolí Vašem? A vy p. dopisovateli ze Sedlce, postarejte se, an se nyní Vaše touha o kanceláři pro opisování a překládání vyplnila, pro Vaše pp. hudebníky o nějaké nové skladby, po nichž jste toužil. Ano, píle se zdatného účele nemine! Na slíbený dopis o Vaši chrámové hudbě se těšíme.

Brno. Tento měsíc navrátily se naše výtečné virtuosky na housle sl. *Nerudovy* z Odessy do našeho města.

Leicester v Anglicku. (Orfeonisté.) Doufaje, že několika mým rádkům místa propůjčíte. sdělím svým krajanům v Čechách, jak hudba a zpěv vůbec v západní Evropě se pěstuje. Bylo mi popráno slyšeti v Londýně znamenité francouzské zpěv. spolky pod jmenem „Orfeonisté,“ které čtyry koncerty v Sydenhamu dávaly.

Počet zpěváků byl 2500 a doprovázen od císařské vojenské kapely guidů. Spolek Orfeonistů byl založen panem Delaportem před několika lety a čítá v celé Francii 40.000 členů. Boháč a chudý, úředník a obchodník, student a továrník má přístup k této společnosti. Orfeonisté francouzští zbudili v Londýně velkou sensací. Všechny čtyry koncerty byly hojnou návštěvou poctěny. Koncert započal s národní anglickou hymnou „God save the Queen,“ kteráž nesmírného potlesku dosáhla. Byl jsem velice překvapen precíí a zápalem, s jakýmž tito jonáci zvláště ve francouzských skladbách n. př. ve sboru „France, France“ a „Les enfants de Paris“ si počínali; neboť všechno moje očekávání bylo převyšeno. Menšího účinku dosáhli orfeonisté skladbami německých skladatelů n. př. Mendelssohnovým „Jägers Abschied,“ kteréž jsou od ředitele rychlým tempem vzato, nikterak požadavkům nevyhovělo. Velké furore učinil septuor z 3 dějství Meyerbeerových Hugenot, doprovázen jsa kapellou guidů. Slyšel jsem hudbu vojenskou v Rakousku, v celém Německu, Belgii a v Holandsku; avšak hudbě této nevyrovná se žádná v celé Evropě. Ouvertury k „Zampě,“ k „Vilému Tellu“ byly tak provedeny, že každý posluchač okouzlen byl. — Gluckova opera „Orfeus“ dávala se v Londýně v divadle „Convent garden“ se slečnou Cziliagovou v titulní partii a v pravdě patří tato k nejlepším jejím úlohám. Opera sama je pro milovníky hudby pravou lahůdkou; v ní není žádného hluku, tureckého bubnu, ni zvonku, ni kozy; ale je to pravá, ze srdce se nořící hudba. Pan Steger (Stazič) vystoupil jenom jednou v italské opeře co „Edgar“ v Lucii; proč vícekrát nevystoupil nevím. Budeli vám milo, promluví budoucně o kostelní hudbě anglické)*. **F: Ptáček**, kapelník angl. pluku.

Paříž. Meyerbeer píše opět novou operu pod jmenem „Charlotte Corday,“ k nížto mu M. Sachero text byl napsal. — Rich. Wagner, jenž zde ve vyhnanství žije, obdržel od J. M. krále saského dovolení, že se do Německa (vyjma Saska) navrátiti může. Dotčený dekret byl tomuto slavnému skladateli telegrafem dne 24. lipna oznámen.

Dur a moll.

Otázka. Proč se hudbě učí na foucačí nástroje skoro výhradně jenom mužští, na piano však nejvíce ženské?
Odpověď. Proto že se mužští rádi nafukují a ženské si zase rády poklepou.

Listárna.

Panu Jod. v N. P. Račte uám poslati dokončení svého dopisu. Panu dopis. v Kutné Hoře. Neměli jsme místa; až příště. Páni kapelníci, kteří ouvertury od českých skladatelů J. Aberta, Kittla, Vojáčka pro sextett žádají, mohou je v naší kanceláři obdržeti. Též lze dostati tamtéž Krovovu píseň „Porodila mne moje matička“ s průvodem orchestru.

*) Bude nám článek Váš velmi vítán. **Red.**